

Rauno Turunen

17.–18.6.2010

Asfalttinormitoimikunta - kokous 3/2010

Aika 17.-18.6.2010 kello 10:00-12:00
Paikka Herrankukkaro, Rymättylä
Osallistujat Rauno Turunen, OAMK, puheenjohtaja, sihteeri
Juhani Tirkkonen, Turun kaupunki
Vesa Laitinen, Lemminkäinen Infra Oy
Matti Antikainen, Tiehallinto
Timo Blomberg, Nynas Oy
Katri Eskola, Tiehallinto
Jussi Tuominen, NCC Roads Oy
Ilmo Hyyppä, Destia Oy (17.6. klo 17:00 alkaen)
Poissa:
Kati Rantanen, Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Pirjo Kuula-Väisänen, TTY
Kyösti Laukkanen, VTT
Seppo Kemppainen, Skanska Asfaltti Oy

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Rauno Turunen avasi kokouksen 17.6.2010 klo 10:30.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja. Pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3 EN-normiasiat

Tuotestandardit 13108-

Todettiin, että tuotestandardit 13108-1...8 ja Tyyppitestaus -20 sekä tuotannon laadunvalvonta -21 standardit ovat 5-vuotistarkastusvaiheessa. CEN on pyytänyt kommentteja vuoden loppuun mennessä. Ultra-thin layer Asphalt Concrete (UTLAC) standardi -9 on myös valmistumassa ja siitä pyydetään kommentteja jo heinäkuussa. Käytännössä myös sitä on käsiteltävä yhdessä em. standardien kanssa niiden uusimisprosessin yhteydessä.

Sovittiin menettelystä, jossa Asfalttinormien 2008 läpikäynnin yhteydessä (Normitoimikunnan tavoitteena on Asfalttinormit 2011 asiakirja) merkitään pöytäkirjan ne muutosta kaipaavat asiat, jotka ovat lähtöisin standardeista tai, jotka halutaan ko. standardeihin lisätä. Nämä muutokset käsitellään syys-lokakuussa sekä aiemassa standardityöryhmässä, että normitoimikunnassa ja ne ovat samalla Suomen esitys 13108- sarjan standardien muutosehdotuksiksi.

Rauno Turunen

17.–18.6.2010

Testausstandardit 12697-

Standardien tarkistusten yhteydessä mahdollisesti esille tulevien muutostarpeiden kirjaamisen ja edelleen esittämisen hoitaa PANK ry:n Laboratoriotoimikunta. Tällä hetkellä on kyselyssä -34, -44, -45 ja 46 menetelmät.

Laboratoriotoimikunta julkaisee kerran vuodessa testausmenetelmiin tulleet muutokset PANK ry:n kotisivulla.

Nyt keskusteltiin myös:

Näytteiden valmistamisen ja tiivistämisherkkyden määrittämisessä käytettäville ICT-laitteille kaivattiin yksityiskohtaisempaa käyttö- ja tulosten tulkintaohjetta mm. kierroslukujen osalta.

Mm. CE-merkin yhteydessä ilmoitettavien ominaisuuksien osalta on tarpeen tietää näytteen valmistustapa yksityiskohtaisesti.

Wheel-tracking-laite tulee todennäköisesti olemaan Suomessakin se deformaatioherkkyyden määrittämismenetelmä, johon päädytään CE-merkinnän yhteydessä. Tähän liittyen tarvitaan esiselvitys, jossa haetaan ko. laitteelle Suomessa käytettävien asfalttimassojen arviointikriteerit ko. testin osalta.

Kiviainesstandardit

Keskusteltiin tiedossa olevista mahdollisista muutoksista. Uusi standardi tulee todennäköisesti voimaan vuoden 2011 alusta. Uudessa normissa muutokset nykyiseen kiviainesstandardiin otetaan huomioon.

Ominaispinta-ala suositus muuttuu ohjeeksi.

Koostekiviaineksen määrittely tulee selkeämmäksi.

Mm. kiviaineksen lujuuden osalta sovelletaan erillisten testitulosten keskiarvoa.

Kaivattiin aiemmassa Tiehallinnon Murskaustyöohjeessa olleita ohjealueita normeihin kiviainesosioon lisättäviksi etenkin AB / PAB-B/V murskeiden osalta. Katri lupasi hankkia ko. ohjeen käyrät, jotta voidaan käydä ne läpi ja päättää asiasta.

Muistutettiin, että rakeisuuskäyriä ilmoitettaessa jokaisen seulan läpäisyprosentti on ilmoitettava. Normitekstiä rakeisuuden arviointiseulojen kohdalla muutetaan niin, että väärinkäsitystä ei voi asiassa syntyä.

Bitumistandardit

Muut bitumistandardit paitsi kumibitumi ovat valmiina ns. harmonisoituina standardeina. Siirtymäajan jälkeen (1 vuosi) CE-merkki on Suomessa pakollinen asfalttimassoissa käytettäville bitumituotteille. Tämä vaatimus täytyy kirjata Asfalttinormeihin.

Bitumitestien testausstandardit-julkaisun uusimista harkitaan syksyllä.

Keskusteltiin Remixer – töiden yhteydessä alustan päällysteen bitumin ominaisuuksien; tunkeuman tai pehmenemispisteen määrittämisestä. Tämä tieto tarvitaan remixer-massan sisältämän bitumin laadun määrittämisessä vastaavasti kuin käytettäessä asfalttirouhetta.

Rauno Turunen

17.–18.6.2010

Tarvitaan lisäohje: ”Remixer-töissä alustan päällysteen bitumin ominaisuudet määritetään poraamalla 4 kpl näytteitä, joiden yläosista (3cm) määritetään bitumin ominaisuudet. ” Tämä lisäohje voi olla Asfalttinormeissa, InfraRYL:n menetelmäohjeissa tai molemmissa. Asfalttinormien osalta virkkeen mahdollisesta sijainnista keskustellaan seuraavassa kokouksessa.

CE-merkintä

Rakennustuotesäännöstö (Regulation) tulee voimaan 2013 ilman siirtymäaikaa. Tällöin CE-merkinnän käyttö tulee pakolliseksi myös asfalttimassojen osalta.

Tässä yhteydessä tulee ratkaistavaksi, milloin asfalttimassa on markkinoilla; onko se sitä aina, vai vain silloin kun se erikseen myydään asfalttiasemalta levitysurakoitsijalle. Massan valmistaja voi aina omasta aloitteestaan hankkia massalle CE-merkin, vaikka päädyttäisiin tulkintaan, ettei massa ole markkinoilla, kun tilaaja ostaa valmista päällystettä.

Toinen mahdollisuus on, että tulkitaan massan olevan aina markkinoilla. Tämä tulkinta käy varmasti myös EU:lle/CEN:lle. Tällöin CE-merkintä tulee pakolliseksi kaikissa asfalttimassoissa.

Tämä asia on ratkaistava uusissa Asfalttinormeissa.

4 Asfalttinormit 2011 työpaja

Pirjo Kuula-Väisänen on luvannut toimittaa uudet normit edellisten tapaan, josta hänelle lausuttiin kiitokset.

Käytiin aluksi läpi *nykyiset korjauslehdet*. Hyväksyttiin ne lisättäviksi uusiin normeihin seuraavilla tarkistuksilla:

Bitumitaulukot 18-23. Timo Blomberg huolehtii ne ajan tasalle lisäteksteineen syksyllä.

Taulukko 35, Vesa Laitinen tarkistaa.

Sivu 75. Tyypitetaus- ja suhteituskappaleet uusitaan kokonaan.

Sivu 76 taulukko 36. Lisätään 1,4 D rivi. D/2 riville 8/11,2 mm. Hieno ohjeseula aina 0,5 mm.

Sivu 77 Taulukko 37. Tyhjätila SFS-EN 12697-8. PAB tyhjätila X poistetaan. Deformaatiokestävyys SFS-EN 12697-22 ja /tai -25. Taulukon alle teksti: ”Jos deformaatiokestävyys on määritetty menetelmällä SFS-EN 12697-25, , tulos ilmoitetaan deformaatioluokkana CE-merkinnän liitteenä.”

Sivu 80, 11.1. Päällysteen paksuuden osalta viitataan kuviin 1-28, joissa on annettu ohjepaksuudet. Lisäksi tekstistä poistetaan paksuusohje 2,5 X maksimiraekoko.

Sivu 80, 11.2. ”massamäärävaatimuksena”

Asfalttityyppien massamäärät kuvissa 1-28

EN-standardeihin liittyen esitetään päällystetyypin merkintäohjetta muutettavaksi niin, että kaikki lisäseulasarjojen seulat ovat silloin käytettävissä, vaikka muuten toimitaankin vain perusseulasarjan ja toisen

Rauno Turunen

17.–18.6.2010

lisäseulasarjan (Suomessa 1) kanssa. Tällöin tutkimusseulasarjaan lisätään tarvittaessa lisänä nimeämisessä käytetty seula. Täten me otamme uudelleen käyttöön 20 mm seulan ja korvaamme 22 mm:n maksimiraekoot 20 mm:n maksimiraekoolla.

Lisäksi muutetaan 32 mm:n maksimiraekoot 31 mm:n maksimiraekooksiksi pyörityssäntöjen perusteella.

PABK-viittaus poistetaan sivulta 55.

Käytiin läpi massatyypin kuvat massamäärien osalta. Sovittiin ne muutettaviksi liitteenä 1 olevan taulukon mukaisiksi.

Valuasfaltista massamäärä-ohje otetaan pois. Käsin levitettävän VA:n ohjesideainepitoisuus muutetaan 8...12 massa-%. Sirotteen teksti muutetaan: "Ajojoradoille lisätään bituminoitua tai kuivattua kalliomursketta (esim. 11/16 mm) 8-12 kg/m². Murskeen laatu määräytyy kohteen laadun perusteella taulukoiden 16. ja 17. mukaisesti."

AA 16 massamäärästä otetaan potenssi pois.

Massamäärän laskennan osalta todettiin tarpeelliseksi selkeyttää paksuuden laskemista, koska päällysteen tiheys vaihtelee mm. kiviaineksen tiheyden perusteella:

- Sivulle 38 kaavaan 4 lisätään kiviainesseoksen tiheys ja lisätään myös sen laskemiseen tarvittava kaava.
- Kohtaan 11.2 lisätään viittaukset päällysteen tiheyden laskemiseen tarvittava testimenetelmä 12697-6.
- Lisätään kohtaan 11.2 teksti: "Päällysteen tiheydellä 2500 kg/m³ massamäärä 25 Kg/m² vastaa 1 cm päällysteen paksuutena. Tällöin päällysteessä käytetyn kiviainesseoksen tiheys on noin 2750 kg/m³. Paksuusvastaavuus vaihtelee päällysten tiheyden mukaan, johon puolestaan vaikuttavat käytettyjen raaka-aineiden tiheydet ja määrät."

Päällysteen suunnittelusta ja suhteituksesta keskusteltiin pitkään ja oltiin yhtä mieltä siitä, että tältä osin normeja täytyy selkeyttää. Mm. pakkaskestävyysvaatimus; onko järkevää pitää tässä kohti mukana, kun testiä ei ko. ominaisuudelle ole ja siihen käytännössä vaikutetaan bitumilaadun valinnalla. Vaatimusten asettaminen eri tilanteissa käytettäville massoille/päällysteille nähtiin keskeiseksi asiaksi. Vesa Laitinen lupasi miettiä tätä asiaa.

Suhteitustavan – ja luokan esittäminen (taulukot 27. Ja 28.) loogisesti eri massoille jäi kesken ja jokainen miettii ratkaisuja seuraavaan kokoukseen, jossa asian palataan.

Suhteituksen tuloksena saadaan tyyppitestausraportti, josta massan valmistaja voi jatkaa CE-merkin laadintaan EN-standardien mukaisesti.

5 Muut jäsenten esiintuomat asiat

Ei ollut.

Rauno Turunen

17.–18.6.2010

6 Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään 30.8.2010 klo 9:15 Pasilassa Liikennevirastossa. Kokoushuonetieto tulee ennen kokousta. Kokous kestää koko päivän.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Rauno Turunen päätti kokouksen 18.6.2010 klo 12:00. Samalla kiitettiin Turkulaisia kokouksen hyvin sujuneista järjestelyistä.

Oulu 1.7.2010

Rauno Turunen

Liitteet

Liite 1 – Taulukko ohjeellisista massamääristä.

Jakelu:

Normitoimikunnan jäsenet
O. Himanka, Nynas Oy
K. Toikkanen, Tiehallinto
H. Jämsä, Infra ry
P. Rämö, Infra ry
S. Petäjä, Tiehallinto
A. Sund, Nynas Oy